

Ocenianie wypowiedzi ustnej

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- popełnia w mówieniu różnego typu błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne), ale jego wypowiedź jest komunikatywna;
- posługuje się ubogim słownictwem;
- podejmuje próbę rozmowy, rozumie pytanie, ale jego odpowiedź odbiega od tematu;
- przy pomocy nauczyciela formułuje najważniejsze wnioski;
- odtwarza najistotniejsze sądy i opinie;
- zamiast argumentować, opowiada;
- popełnia drugorzędne błędy rzeczowe.

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

- popełnia nieliczne błędy w mówieniu;
- jego słownictwo jest wystarczające;
- rozumie pytanie, w swojej wypowiedzi nawiązuje do niego;
- próbuje uczestniczyć w rozmowie oraz bronić swojego stanowiska;
- odtwarza znane sądy i opinie;
- omawia temat dość powierzchownie, unika streszczania, próbuje analizować i wyciągać wnioski;
- wykorzystuje najważniejsze konteksty;
- próbuje porządkować wypowiedź.

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

- przestrzega zasad poprawnego mówienia, unika powtórzeń;
- jego styl jest komunikatywny, a słownictwo wystarczające, posługuje się właściwą terminologią;
- rozumie pytania, formułuje na ogół poprawne merytorycznie odpowiedzi;
- uczestniczy w rozmowie, próbuje bronić swojego stanowiska;
- zna i rozumie omawiany materiał;
- realizuje temat, nie streszcza, analizuje;
- na ogół poprawnie rozpoznaje i interpretuje wartości;
- poprawnie wykorzystuje podstawowe konteksty;
- odtwarza sądy i opinie innych, próbuje formułować własne sądy;
- potrafi wyciągać wnioski;
- określa własne stanowisko;
- jego wypowiedź jest uporządkowana, spójna i logiczna.

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

- przestrzega zasad poprawnego mówienia, dba o dykcję i intonację;
- jego styl jest stosowny, a słownictwo bogate;
- potrafi posługiwać się odpowiednią terminologią i pojęciami;
- formułuje poprawne merytorycznie odpowiedzi, swobodnie rozmawia, broni swojego stanowiska;
- zna i rozumie omawiany materiał;

- poprawnie interpretuje zgromadzony materiał;
- potrafi właściwie argumentować;
- wykorzystuje różnorodne konteksty;
- nie tylko odtwarza sądy i opinie innych, ale przede wszystkim formułuje własne;
- wyciąga wnioski, uogólnia, podsumowuje i porównuje;
- wykorzystuje materiały pomocnicze;
- poprawnie komponuje logiczną i spójną wypowiedź.

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

- przestrzega zasad poprawnego mówienia, dba o dykcję i intonację;
- jego słownictwo jest bogate i piękne, stosuje właściwą terminologię i pojęcia;
- jego styl jest stosowny i nacechowany (np. retoryczny, naukowy);
- stosuje odpowiednie dla wypowiedzi ustnej środki językowe i retoryczne, przestrzega zasad etyki językowej;
- formułuje wypowiedź o charakterze polemicznym, potrafi perswadować i bronić;
- bardzo dobrze zna i rozumie omawiany materiał;
- jest aktywnym uczestnikiem rozmowy, swobodnie udziela odpowiedzi, broni swojego stanowiska;
- selekcjonuje i właściwie interpretuje materiał;
- wykorzystuje bogate konteksty z różnych dziedzin nauki i sztuki;
- formułuje i rozwiązuje problemy badawcze;
- potrafi argumentować, w swojej wypowiedzi hierarchizuje argumenty;
- formułuje własne sądy, wartościuje, samodzielnie wyciąga wnioski;
- wykorzystuje dostępne materiały – reprodukcje, plansze;
- poprawnie konstruuje logiczną i spójną wypowiedź.